

SPRAWOZDANIE
Z REALIZACJI 3 – LETNIEGO POWIATOWEGO PROGRAMU
ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ
W POWIECIE NOWOTOMYSKIM NA LATA 2025-2027
ZA 2025 ROK

Do głównych zadań powiatu w zakresie pieczy zastępczej należy organizowanie opieki i wychowania dzieci w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz placówkach opiekuńczo-wychowawczych, a także pokrywanie wydatków na opiekę i wychowanie dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej oraz średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Do zadań własnych powiatu należy również przyznawanie pomocy na kontynuowanie nauki oraz usamodzielnianie pełnoletnim wychowankom opuszczającym pieczę zastępczą.

Głównym celem realizacji 3-letniego powiatowego programu rozwoju pieczy zastępczej w powiecie nowotomyskim na lata 2025-2027 jest zapewnienie dzieciom przebywającym poza rodziną naturalną, właściwej opieki i wychowania. Rozwój i wspieranie rodzinnych form pieczy zastępczej a także zorganizowanie efektywnego systemu wsparcia nad dzieckiem i rodziną mające na celu wypracowanie skutecznych rozwiązań w tym obszarze.

Cel główny realizowany jest poprzez cele szczegółowe. W okresie sprawozdawczym realizacja celów szczegółowych przedstawia się następująco:

Cel szczegółowy nr 1 – Promowanie i rozwój rodzinnej pieczy zastępczej

Działania	Wskaźnik	Termin realizacji
Pozyskiwanie kandydatów na rodziny zastępcze/ prowadzących rodzinne domy dziecka	Liczba wydanych zaświadczeń o wstępnej kwalifikacji – 10	2025
Prowadzenie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej, rodziny zastępczej zawodowej oraz prowadzących rodzinny dom dziecka	Liczba osób, które ukończyły szkolenie i uzyskały zaświadczenie kwalifikacyjne – 6	2025

Promowanie rodzinnych form pieczy zastępczej - kampanie informacyjne promujące idee rodzicielstwa zastępczego, zwiększenie świadomości społecznej w zakresie pieczy zastępczej poprzez konkursy/festyny skierowane do społeczności lokalnej	Liczba prowadzonych kampanii oraz działań zwiększających świadomość społeczną – 5	2025
--	---	------

Cel szczegółowy nr 2 – Wspieranie istniejących rodzin zastępczych

Działania	Wskaźnik	Termin realizacji
Zapewnienie rodzinom zastępczym wsparcia ze strony koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej	Liczba rodzin objętych wsparciem koordynatora – 39	2025
Organizowanie spotkań szkoleniowo- integracyjnych	Liczba spotkań – 3 Liczba szkoleń – 2 (1 spotkanie miało charakter integracyjno-szkoleniowy)	2025
Prowadzenie grup wsparcia dla rodzin zastępczych oraz zapewnienie specjalistów na ww. spotkaniach	Liczba spotkań grupy wsparcia – 13	2025
Prowadzenie specjalistycznego poradnictwa i terapii psychologicznej oraz psychoterapii dla rodzin zastępczych zawodowych i niezawodowych (superwizji)	Liczba osób objętych wsparciem – 6 Liczba superwizji – 32	2025
Poradnictwo specjalistyczne (radca prawny, pracownik socjalny, mediator)	Liczba udzielonych porad – 5 Liczba przeprowadzonych mediacji – 0	2025
Organizowanie opieki nad dzieckiem w rodzinach pomocowych	Liczba rodzin pomocowych – 0	2025
Organizowanie dla rodzin zastępczych wsparcia wolontariuszy	Liczba rodzin korzystających z pomocy wolontariuszy – 0	2025
Udzielanie świadczeń finansowych (na pokrycie utrzymania dziecka)	Kwota udzielonych świadczeń – 1 410 552,94 zł	2025
Udzielanie wynagrodzeń dla rodzin zastępczych zawodowych/ prowadzących rodzinne domy dziecka	Kwota wynagrodzeń – 392 963,50 zł	2025
Przyznawanie rodzinom osób do pomocy w opiece nad dziećmi i pracach gospodarskich	Liczba rodzin korzystających ze wsparcia osób do pomocy – 3	2025

Cel szczegółowy nr 3 – Wsparcie wychowanków pieczy zastępczej

Działania	Wskaźnik	Termin realizacji
Objęcie dzieci specjalistyczną diagnozą (FASAD)	Liczba wydanych diagnoz – 4	2025
Zapewnienie wychowankom rodzinnych form opieki zastępczej specjalistycznego wsparcia	Liczba dzieci korzystających ze specjalistycznego wsparcia – 22	2025
Uregulowanie sytuacji prawnej dzieci	Liczba uregulowanych sytuacji prawnych – 1	2025
Występowanie z powództwem o alimenty	Liczba pozwów – 27	2025
Przygotowanie wychowanków do procesu usamodzielnienia	Liczba osób objętych wsparciem koordynatora usamodzielnienia – 22	2025

Cel szczegółowy nr 4- Wsparcie wychowanków pieczy zastępczej w procesie usamodzielnienia

Działania	Wskaźnik	Termin realizacji
Przygotowanie wychowanków do procesu usamodzielnienia (wyznaczenie opiekuna usamodzielnienia; opracowanie Indywidualnego Programu Usamodzielnienia)	Liczba wyznaczonych opiekunów usamodzielnienia – 9 osób Liczba opracowanych Indywidualnych Programów Usamodzielnienia – 9	2025
Wsparcie koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej	Liczba udzielonego wsparcia – 78	2025
Przyznawanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie i kontynuowanie nauki oraz zagospodarowanie	Liczba wypłaconych świadczeń – 111	2025
Organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym poprzez zapewnienie poradnictwa prawnego, psychologicznego, pedagogicznego	Liczba udzielonych porad – 7	2025
Pomoc usamodzielnianym wychowankom w pozyskaniu mieszkania z zasobów gminy	Liczba złożonych wniosków o przydział mieszkania – 0 Liczba wychowanków, którzy pozyskali mieszkanie – 0	2025
Zorganizowanie spotkania szkoleniowo informacyjnego dotyczącego wyznaczenia opiekuna usamodzielnienia oraz realizacji IPU	Liczba uczestników spotkania – 9	2025

Wsparcie usamodzielnianych wychowanków poprzez wydanie skierowania do mieszkania treningowego	Liczba wychowanków kierowanych do mieszkania treningowego – 0	2025
Udział wychowanków w projekcie unijnym „Wsparcie deinstytucjonalizacji w podregionie leszczyńskim”	Liczba wychowanków – 19	2025

Cel szczegółowy nr 5 – Wspieranie rodzin dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej i współdziałanie podmiotów działających na rzecz rodziny i dziecka

Działanie	Wskaźnik	Termin realizacji
Pomoc w przywróceniu równowagi rodzinie poprzez realizację planów pomocy dziecku, organizowanie spotkań warsztatowych podnoszących kompetencje opiekuńczo-wychowawcze, indywidualne rozmowy z rodzinami mające na celu wsparcie specjalistyczne	Liczba opracowanych planów pomocy dziecku i aneksów – 118 Liczba spotkań warsztatowych – 16 Liczba uczestników rozmów – 3	2025
Umożliwienie realizacji kontaktów rodziców z dziećmi (w specjalnie przeznaczonym pokoju do spotkań rodziców z dziećmi)	Liczba spotkań – 24	2025
Współpraca wszystkich podmiotów działających na rzecz rodziny i dziecka zakładająca stałą wymianę wiedzy i kompleksowe działania	Liczba spotkań przedstawicieli instytucji działających na rzecz rodziny i dziecka – 66 Liczba posiedzeń zespołów dotyczących ocen sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej – 178	2025

REALIZACJA CELÓW SZCZEGÓŁOWYCH – CZĘŚĆ OPISOWA SPRAWOZDANIA

I. PROMOWANIE I ROZWÓJ RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ

1. Pozyskanie kandydatów na rodziny zastępcze/ prowadzących rodzinne domy dziecka.

W ramach działań na rzecz rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej prowadzono działania informacyjne i promocyjne mające na celu pozyskiwanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej oraz prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami pełnienie funkcji rodziny zastępczej oraz prowadzenie rodzinnego domu dziecka, może być powierzone osobom które spełniają określone warunki, w szczególności: dają rękojmię należytego sprawowania pieczy zastępczej, nie są i nie były pozbawione władzy rodzicielskiej oraz władza rodzicielska nie jest ograniczona ani zawieszona, wywiązują się z obowiązku alimentacyjnego (w przypadku gdy taki obowiązek wynika z tytułu egzekucyjnego), posiadają pełną zdolność do czynności prawnych, zapewniają odpowiednie warunki bytowe i mieszkaniowe oraz nie były skazane prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo.

Osoby zainteresowane pełnieniem funkcji rodziny zastępczej zawodowej lub prowadzeniem rodzinnego domu dziecka zobligowane są do uczestnictwa w specjalistycznym szkoleniu. Kandydaci, którzy ukończyli szkolenie oraz uzyskali pozytywną wstępną kwalifikację, otrzymują zaświadczenia kwalifikacyjne wydawane przez organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, potwierdzające spełnianie ustawowych wymogów.

W 2025 roku Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej przeprowadził wstępną kwalifikację kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej wobec 10 osób.

Wniosek: Zadanie zrealizowano.

2. Prowadzenie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej, rodziny zastępczej zawodowej oraz prowadzących rodzinny dom dziecka

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie jest autorem 2 programów szkoleniowych, opracowanych przez pracowników Centrum:

- 1) program szkolenia dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz dla kandydatów na dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego pod nazwą „Rodzinna piecza zastępcza.” Program został zatwierdzony na 5 lat decyzją Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej nr 15/2024/RZ z dnia 30 sierpnia 2024 r.;
- 2) program dla kandydatów do sprawowania pieczy zastępczej pod nazwą „Rodzinna Piecza Zastępcza II.” Program skierowany jest dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz kandydatów na dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego. Program został zatwierdzony na 5 lat decyzją Minister Rodziny i Polityki Społecznej Nr 4/2021/RZ z dnia 19 marca 2021 r.

W 2025 r. przeszkolono 6 kandydatów do sprawowania funkcji rodziny zastępczej niezawodowej.

W 2025 r. sporządzono do Sądu 4 opinie o kandydatach do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, wszystkie opinie dotyczyły kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej.

Pedagog Zespołu sporządził 5 opinii pedagogicznych dotyczących kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.

Badania psychologiczne

W roku 2025 kandydatom do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz rodzinom zastępczym i osobom prowadzącym rodzinny dom dziecka zapewniono badania psychologiczne.

Zgodnie z art. 42 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, psycholog posiadający co najmniej wykształcenie magisterskie na kierunku psychologia oraz 2-letnie doświadczenie w poradnictwie rodzinnym wydaje opinię o posiadaniu predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

W okresie sprawozdawczym psycholog wydał 16 opinii, w tym:

- 1) 11 opinii dotyczyło rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie powiatu nowotomyskiego;
- 2) 2 opinie dotyczyły kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej;
- 3) 3 opinie dotyczyły osób wobec których Sąd prowadził postępowanie o ustanowienie rodziny zastępczej.

Wniosek: Zadanie zrealizowano.

3. Promowanie rodzinnych form pieczy zastępczej - kampanie informacyjne promujące idee rodzicielstwa zastępczego, zwiększenie świadomości społecznej w zakresie pieczy zastępczej poprzez konkursy/festyny skierowane do społeczności lokalnej

W 2025 roku prowadzono nabór kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej, zawodowej i rodzinnego domu dziecka poprzez następujące działania:

- 1) ulotki, plakaty (media społecznościowe, lokalna prasa), informacje na stronie internetowej PCPR oraz powiatu, portalu społecznościowym FB (PCPR i powiatu), fanpage, mailingi,
- 2) dystrybucja ulotek oraz książeczek promujących rodzicielstwo zastępcze wśród lokalnej społeczności podczas imprez plenerowych,
- 3) plakaty promujące rodzicielstwo zastępcze zostały rozdyskretowane do ośrodków pomocy społecznej, szkół i przedszkoli, placówek służby zdrowia, parafii, urzędów gmin i innych instytucji, organizacji i firm z prośbą o wywieszenie ich w miejscach ogólnodostępnych,
- 4) plakat dotyczący poszukiwania miejsc dla dzieci z powiatu nowotomyskiego został udostępniony na portalach społecznościowych i grupach zamkniętych związanych z rodzicielstwem zastępczym na portalu społecznościowym FB,
- 5) przeprowadzono konkurs plastyczny pn. „Daj dziecku dom, podaruj przyszłość. Dobro wraca!”, którego celem było propagowanie idei rodzicielstwa zastępczego oraz zwiększanie świadomości społecznej w zakresie pieczy zastępczej. Honorowy patronat nad konkursem objął Starosta Nowotomyski. W konkursie udział wzięło 16 osób. Prace konkursowe zostały zaprezentowane w siedzibie Miejskiej i Powiatowej Biblioteki Publicznej w Nowym Tomysku, co umożliwiło ich szeroką ekspozycję wśród mieszkańców powiatu.

Wniosek: Zadanie zrealizowano.

II. WSPARCIE ISTNIEJĄCYCH FORM PIECZY ZASTĘPCZEJ

1. Zapewnienie rodzinom zastępczym wsparcia ze strony koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej

Rodzinom zastępczym zapewniono opiekę koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej. W Zespole ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej w 2025 roku zatrudnionych było 3 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej (2,5 etatu), którzy swoją opieką i wsparciem objęli 39 rodzin sprawujących rodzinną pieczę zastępczą. Łączna liczba dzieci w tych rodzinach - 68.

Zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025 r. poz. 49 ze zm.) do zadań koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej należy w szczególności:

- udzielanie pomocy rodzinom zastępczym w realizacji zadań wynikających z pieczy zastępczej. Liczba wizyt zapowiadanych i niezapowiadanych w miejscu zamieszkania – 224, z wizyt sporządzono 311 notatek służbowych. Liczba rozmów telefonicznych z osobami sprawującymi rodzinną pieczę zastępczą oraz z dziećmi – 193. Z rozmów telefonicznych sporządzono 193 notatki służbowe;
- pomoc rodzinom zastępczym w nawiązaniu wzajemnego kontaktu poprzez: grupy wsparcia dla rodzin zastępczych spokrewnionych i niezawodowych – 10 spotkań, grupy wsparcia dla rodzin zastępczych zawodowych – 3 spotkania, spotkania integracyjne – 3 spotkania;
- zapewnienie rodzinom zastępczym dostępu do specjalistycznej pomocy dla dziecka, w tym psychologicznej, reedukacyjnej i rehabilitacyjnej – 5 przypadków;
- zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną w celu poszukiwania dla nich rodzin przyspasabiających – 1 przypadek;
- udzielanie wsparcia pełnoletnim wychowankom rodzinnych form pieczy zastępczej. Wsparciem objęto 22 wychowanków;
- przedstawianie corocznego sprawozdania z efektów pracy organizatorowi rodzinnej pieczy zastępczej.

Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej systematycznie podnoszą swoje kwalifikacje w szczególności poprzez udział w szkoleniach, samokształcenie na stanowisku pracy, uczestnictwo w konferencjach. W 2025 roku koordynatorzy wzięli udział m. in. w szkoleniach na temat ochrony danych osobowych, zagadnień z zakresu prawa cywilnego, modelu wczesnego usamodzielnienia wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej, budowania prawidłowych relacji z rodzicami biologicznymi, wychowanie i wsparcie dziecka z doświadczeniem krzywdzenia, szkolenie z zakresu systemu zarządzania bezpieczeństwem informacji i polityki bezpieczeństwa informacji oraz cyberzagrożeń czy przeciwdziałania przemocy domowej.

Pozostałe rodziny zastępcze są objęte opieką organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Ponadto, w Zespole ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej od 1 września 2025 r. został zatrudniony psycholog, w wymiarze czasu pracy 16 godzin tygodniowo (2/5 etatu), który zapewnienia m.in. rodzinom zastępczym specjalistyczną pomoc psychologiczną poprzez konsultacje rodzicielskie, przeprowadza diagnozy psychofizyczne dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej.

W roku sprawozdawczym w zespole zatrudniony był pedagog na 0,5 etatu. Wsparciem pedagoga w roku 2025 objęto 19 rodzin zastępczych (15 rodzin zastępczych spokrewnionych i 4 rodziny zastępcze niezawodowe) oraz 21 dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej. W okresie sprawozdawczym pedagog odbył 89 wizyt w środowisku (84 wizyty zapowiadane i 5 wizyt

niezapowiedzianych), z których sporządził 122 notatki służbowe. Pedagog bierze również udział w ocenach sytuacji dziecka, ocenach rodzin zastępczych, przygotowaniu planów pomocy dziecku oraz przeprowadza opinie pedagogiczne kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.

Wniosek: Zadanie zrealizowano.

2. Organizowanie spotkań szkoleniowo – integracyjnych

- 1) W kwietniu 2025 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Tomysłu zorganizowało warsztaty samorozwoju dla rodzin zastępczych. Spotkanie stanowiło przestrzeń do rozmowy, wymiany doświadczeń oraz integracji uczestników, a także sprzyjało budowaniu wzajemnego wsparcia w środowisku pieczy zastępczej.
- 2) W związku z obchodzoną 30 maja Dniem Rodzicielstwa Zastępczego, pracownicy PCPR wraz z rodzinami zastępczymi i ich wychowankami w dniu 28 maja 2025 r. uczestniczyli w spotkaniu integracyjnym w Klimkowej Osadzie w Cichej Górze. W trakcie wydarzenia złożono rodzinom zastępczym podziękowania za zaangażowanie oraz trud włożony w wychowanie dzieci. Spotkanie stworzyło możliwość wymiany doświadczeń i spostrzeżeń oraz wzajemnego wsparcia między rodzinami. Dla dzieci przygotowano zajęcia integracyjne, w tym zabawy oraz warsztaty sadzenia roślin.
- 3) Dnia 4 czerwca 2025 r. w ramach promocji pieczy zastępczej oraz integracji międzypokoleniowej zorganizowano festyn rodzinny pod nazwą: „Od Przedszkola do Seniora”. Wydarzenie zostało zorganizowane wspólnie z Hufcem ZHP Nowy Tomyśl, Powiatowym Centrum Sportu w Nowym Tomysłu oraz Spółdzielnią Mieszkaniową w Nowym Tomysłu. Uczestnicy wydarzenia wzięli udział w osiedlowych podchodach przygotowanych przez nowotomyskich harcerzy. Ponadto na uczestników czekały liczne atrakcje, w tym gry i zabawy zręcznościowe zorganizowane przez Powiatowe Centrum Sportu w Nowym Tomysłu, dmuchany zamek, animacje z udziałem maskotki „Kot Witek” oraz kawiarenka okolicznościowa. Festyn zakończył się biesiadą przy ognisku, do której zasiedli seniorzy z Nowego Tomysłu i Zbąszynia. Wydarzenie miało na celu promocję rodzicielstwa zastępczego a także integrację pokoleń, wspólne spędzenie czasu i budowanie więzi międzyludzkich. Wydarzenie odbyło się pod Patronatem Honorowym Starosty Nowotomyskiego oraz Burmistrza Nowego Tomysłu.
- 4) W czerwcu 2025 r. rodziny zastępcze brały udział w dwudniowym szkoleniu pod nazwą „Budowanie prawidłowych relacji z rodzicami biologicznymi”. Szkolenie przeprowadziła firma IMAGO, zajęcia miały charakter praktyczny i interaktywny, uczestnicy brali udział w ćwiczeniach oraz wymieniali się doświadczeniami.
- 5) W listopadzie 2025 r. rodziny zastępcze wraz z dziećmi umieszczonymi w pieczy zastępczej oraz najbliższymi brały udział w jesiennym spotkaniu w Opalenicy. Spotkanie miało charakter integracyjno– edukacyjny. Podczas spotkania rodzice zastępczy wysłuchali wykładu połączonego z warsztatami pn. „ADHD – diagnoza i wsparcie. Teoria w pigułce” poprowadzonego przez psycholog Panią Katarzynę Kierzek. W tym samym czasie dzieci pod okiem Pani Renaty Dolewa z firmy „Stylowy Zakątek” uczestniczyły w warsztatach kreatywnych - tworzyły bombki i dekoracje świąteczne, a także korzystały z sali zabaw.

Wniosek: Zadanie zrealizowano.

3. Prowadzenie grup wsparcia dla rodzin zastępczych oraz zapewnienie specjalistów na ww. spotkaniach

W okresie sprawozdawczym rodziny zastępcze z powiatu nowotomyskiego miały możliwość uczestniczenia w grupach wsparcia. Spotkania grup wsparcia dla rodzin zastępczych spokrewnionych i niezawodowych były prowadzone przez pedagoga, psychologa oraz koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej. Spotkania grupy wsparcia dla rodzin zastępczych zawodowych były prowadzone przez kierownika Zespołu, a w jednym ze spotkań uczestniczył również psycholog.

Wniosek: Zadanie zrealizowano.

4. Prowadzenie specjalistycznego poradnictwa i terapii psychologicznej oraz psychoterapii dla rodzin zastępczych zawodowych i niezawodowych (superwizji)

W okresie sprawozdawczym rodziny zastępcze skorzystały m. in.:

- 1) Z poradnictwa psychologicznego (konsultacje rodzicielskie) – 3 rodziny.
- 2) Pomoc psychologiczna (konsultacje z dziećmi przeżywającymi różne trudności m.in. trudności szkolne, trudności z kontrolowaniem i wyrażaniem emocji) – 5 dzieci.
- 3) 10 rodzin zastępczych korzystało z pomocy specjalistów poza PCPR.
- 4) Liczba superwizji - 32, liczba osób objętych wsparciem 6.

5. Poradnictwo specjalistyczne (radca prawny, pracownik socjalny, mediator)

Rodziny zastępcze miały zapewniony dostęp do pomocy prawnej. Poradnictwo prawne zapewniane jest w zakresie: prawa rodzinnego (władza rodzicielska, kontakty, świadczenia alimentacyjne, ustalenie miejsca pobytu dziecka, wyznaczenie opiekuna prawnego), prawa cywilnego (kwestie ubezwłasnowolnienia), prawa administracyjnego w odniesieniu do prawa lokalowego dla rodzin. W 2025 roku z pomocy prawnej skorzystało 5 rodzin.

Wniosek: Zadanie zrealizowano.

6. Organizowanie opieki nad dzieckiem w rodzinach pomocowych

W okresie czasowego niesprawowania opieki nad dzieckiem przez rodzinę zastępczą lub prowadzącego rodzinny dom dziecka piecza zastępcza może być powierzona rodzinie pomocowej.

W 2025 roku żadna rodzina zastępcza nie pełniła funkcji rodziny pomocowej.

Wniosek: Zadania nie zrealizowano – brak zapotrzebowania.

7. Organizowanie dla rodzin zastępczych wsparcia wolontariuszy

W celu pozyskania wolontariuszy Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej systematycznie rozpowszechniał plakat dotyczący wolontariatu. Plakat umieszczony został na stronie internetowej i portalu społecznościowym PCPR oraz fanpage Zostań Poławiaczem Pereł.

W 2025 roku żadna z rodzin zastępczych nie zgłosiła potrzeby skorzystania z pomocy wolontariusza.

Wniosek: Zadanie nie zrealizowano – brak zapotrzebowania.

8. Udzielanie świadczeń finansowych (na pokrycie utrzymania dziecka)

W okresie sprawozdawczym wypłacono świadczenia pieniężne na dzieci z terenu powiatu w następujących kwotach:

- 1 351 580,00 zł – kwota świadczeń na pokrycie kosztów utrzymania dziecka (dzieci z terenu powiatu nowotomyskiego);

- 1 445 812,29 zł – kwota poniesiona za pobyt dzieci z terenu powiatu nowotomyskiego umieszczonych w placówkach opiekuńczo – wychowawczych.

Wniosek: Zadanie realizowane na bieżąco.

9. Udzielanie wynagrodzeń dla rodzin zastępczych zawodowych/ prowadzących rodzinne domy dziecka

Wysokość wynagrodzenia - 392 963,50 zł.

Wniosek: Zadanie realizowane na bieżąco.

10. Przyznawanie rodzinom osób do pomocy w opiece nad dziećmi i pracach gospodarskich

W 3 rodzinach zastępczych zawodowych ze względu na wysoką liczbę dzieci były zatrudnione osoby do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich.

Wniosek: Zadanie zrealizowano.

III. WSPARCIE WYCHOWANKÓW PIECZY ZASTĘPCZEJ

1. Objęcie dzieci specjalistyczną diagnozą (FASD) i zapewnienie wychowankom rodzinnych form opieki zastępczej specjalistycznego wsparcia

W ramach projektu „Wsparcie deinstytucjonalizacji pieczy zastępczej w podregionie leszczyńskim” dofinansowanego ze środków Programu „Fundusze Europejskie dla Wielkopolski na lata 2021 – 2027” wychowankowie pieczy zastępczej skorzystali m. in. z takich form wsparcia jak:

1. diagnoza pogłębiona w kierunku FASD – 4 przypadki;
2. wsparcie psychologiczne dla dzieci – 6 przypadków;
3. terapeuta uzależnień dla wychowanków – 3 przypadki;
4. konsultacje z dietetykiem – 3 przypadki;
5. doradca zawodowy – 3 przypadki;
6. konsultacje z neurologopedą – 4 przypadki;
7. Trening Umiejętności Społecznych – 3 przypadki;

Wniosek: Zadanie zrealizowano.

2. Uregulowanie sytuacji prawnej

W okresie sprawozdawczym zgłoszono do Wielkopolskiego Ośrodka Adopcyjnego 1 dziecko z uregulowaną sytuacją prawną, z rodziny zastępczej zawodowej.

Wniosek: Zadanie zrealizowane.

3. Występowanie z powództwem o alimenty

W okresie sprawozdawczym Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Tomyślu, działając jako powód w imieniu dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych, złożył do sądu 27 pozwów o zasądzenie renty alimentacyjnej na rzecz małoletnich od ich rodziców biologicznych.

Wniosek: Zadanie zrealizowane.

4. Przygotowanie wychowanków do procesu usamodzielnienia

W 2025 roku 22 pełnoletnich wychowanków było objętych wsparciem koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej zgodnie z obowiązującymi w tut. Centrum procedurami.

Wniosek: Zadanie zrealizowane.

IV. WSPARCIE WYCHOWANKÓW PIELCY ZASTĘPCZEJ W PROCESIE USAMODZIELNIENIA

1. Przygotowanie wychowanków do procesu usamodzielnienia (wyznaczenie opiekuna usamodzielnienia; opracowanie Indywidualnego Programu Usamodzielnienia)

W okresie sprawozdawczym wyznaczono 9 opiekunów usamodzielnienia oraz opracowano Indywidualne Programy Usamodzielnienia dla 9 osób, dostosowane do ich potrzeb i sytuacji życiowej, w celu wsparcia procesu ich samodzielnego funkcjonowania.

Wniosek: Zadanie zrealizowano.

2. Wsparcie koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej

W okresie sprawozdawczym koordynatorzy udzielali wsparcia wychowankom przygotowującym się do procesu usamodzielnienia. Z udzielonego wsparcia sporządzono 78 notatek służbowych.

Wniosek: Zadanie zrealizowano.

3. Przyznawanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie i kontynuowanie nauki oraz zagospodarowanie

W okresie sprawozdawczym wychowankom pieczy zastępczej wypłacono 111 świadczeń w ramach pomocy na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki lub zagospodarowanie.

Wniosek: Zadanie zrealizowane.

4. Organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym poprzez zapewnienie poradnictwa prawnego, psychologicznego, pedagogicznego

W okresie sprawozdawczym udzielono 7 porad w ramach poradnictwa prawnego, psychologicznego lub pedagogicznego.

Wniosek: Zadanie zrealizowano.

5. Zorganizowanie spotkania szkoleniowo - informacyjnego dotyczącego wyznaczenia opiekuna usamodzielnienia oraz realizacji IPU

We wrześniu 2025 r. zorganizowano spotkanie szkoleniowo-informacyjne dla usamodzielnianych wychowanków opuszczających placówki opiekuńczo-wychowawcze, młodzieżowe ośrodki wychowawcze i rodziny zastępcze oraz opiekunów usamodzielnienia. Szkolenie miało na celu zapoznanie z procedurą usamodzielnienia wychowanków. Szkolenie zorganizowano wspólnie z Zespołem Świadczeń i Administracji. W spotkaniu uczestniczyło 9 osób.

Wniosek: Zadanie zrealizowano.

6. Udział wychowanków w projekcie unijnym „Wsparcie deinstytucjonalizacji w podregionie leszczyńskim”

W projekcie „Wsparcie deinstytucjonalizacji pieczy zastępczej w podregionie leszczyńskim” dofinansowanego ze środków Programu „Fundusze Europejskie dla Wielkopolski na lata 2021 – 2027” w okresie sprawozdawczym udział wzięło 19 wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej.

Wniosek: Zadanie zrealizowano.

V. WSPIERANIE RODZIN DZIECI UMIESZCZONYCH W PIECZY ZASTĘPCZEJ I WSPÓŁDZIAŁANIE PODMIOTÓW DZIAŁAJĄCYCH NA RZECZ RODZINY I DZIECKA

1. Pomoc w przywróceniu równowagi rodzinie poprzez realizację planów pomocy dziecku, organizowanie spotkań warsztatowych podnoszących kompetencje opiekuńczo-wychowawcze, indywidualne rozmowy z rodzinami mające na celu wsparcie specjalistyczne

- 1) W ramach współpracy z Zespołem Wsparcia i Pomocy Specjalistycznej umożliwiono rodzicom dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej udział w dwóch edycjach warsztatów edukacyjnych pn. „Szkoła dla rodziców”. Warsztaty prowadzone były przez psychologa i pedagoga.
- 2) Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej w roku sprawozdawczym prowadził konsultacje w sprawach opiekuńczo-wychowawczych dla rodziców dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.
- 3) Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej współpracuje również z rodzicami dzieci umieszczonymi w pieczy zastępczej oraz innymi osobami bliskimi dziecku. Współpraca polega między innymi na pomocy w redagowaniu pism, ustaleniu spotkań z rodzicami lub innymi osobami bliskimi dziecku. Rodzice dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej mają również możliwość skorzystania ze wsparcia pracowników Zespołu Wsparcia i Pomocy Specjalistycznej tut. Centrum tj. pracownika socjalnego, psychologa, mediatora a także radcy prawnego.

W okresie sprawozdawczym opracowano 118 planów pomocy dziecku i aneksów.

Zorganizowano 16 spotkań warsztatowych, w których udział wzięły 3 osoby.

Wniosek: Zadanie zrealizowano.

2. Umożliwienie realizacji kontaktów rodziców z dziećmi (w specjalnie przeznaczonym pokoju do spotkań rodziców z dziećmi)

W okresie sprawozdawczym w mieszkaniu treningowym PCPR oraz w pomieszczeniach znajdujących się do dyspozycji PCPR odbyły się 24 spotkania dzieci z rodzicami i innymi osobami bliskimi. W 24 spotkaniach brał udział koordynator rodzinnej pieczy zastępczej, pedagog lub kierownik zespołu.

Wniosek: Zadanie zrealizowano.

3. Współpraca wszystkich podmiotów działających na rzecz rodziny i dziecka zakładająca stałą wymianę wiedzy i kompleksowe działanie

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Tomyszu w okresie sprawozdawczym prowadziło współpracę z ośrodkami pomocy społecznej, sądami, kuratorami sądowymi, policją, prokuraturą, Wielkopolskim Ośrodkiem Adopcyjnym, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, szkołami (pedagogzy i psychologzy), kościołami.

- Współpraca z ośrodkami pomocy społecznej polega między innymi na wymianie informacji o dzieciach oraz o rodzicach dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej oraz na konsultowaniu planów pomocy dziecku z asystentem rodziny lub pracownikiem socjalnym. Pracownicy ośrodków pomocy społecznej są również zapraszani na oceny sytuacji dziecka.
- Współpraca z Sądami polega między innymi na przygotowaniu na zlecenie Sądu pism oraz opinii o kandydatach do pełnienia funkcji rodziny zastępczej. W 9 przypadkach pracownicy PCPR są opiekunami prawnymi dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej (sporządzają sprawozdania z opieki do Sądu).

- Współpraca z kuratorami zawodowymi, którzy biorą udział w ocenach sytuacji dziecka (w przypadku wychowanków, którzy mają nadzór kuratora).
- Współpraca z Wielkopolskim Ośrodkiem Adopcyjnym w Poznaniu polega między innymi na wymianie informacji o dzieciach zgłoszonych przez tut. Centrum do przysposobienia. Pracownicy WOA biorą również udział w ocenach sytuacji dziecka.
- Współpraca z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną polega na kierowaniu dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej do ww. poradni w celu wydania opinii lub objęcia dziecka terapią.
- Współpraca z pedagogami i psychologami szkolnymi/przedszkolnymi polega na wymianie informacji o dzieciach uczęszczających do szkoły/przedszkola. Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej omawiają z pedagogami lub/i psychologami oświatowymi postępy dziecka w szkole/przedszkolu oraz występujące trudności opiekuńczo-wychowawcze. Koordynator kontaktuje się ze szkołą/przedszkolem osobiście lub telefonicznie. Pedagodzy lub/i psycholodzy biorą również udział w ocenach sytuacji dziecka.
- Kościoły oraz organizacje pozarządowe współpracują z Zespołem ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej w zakresie promowania rodzicielstwa zastępczego poprzez rozpowszechnianie plakatów dotyczących poszukiwania kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.
- Organizacje pozarządowe wspierają zespół w zakresie objęcia patronatami konkursów oraz wydarzeń promujących rodzicielstwo zastępcze.

W okresie sprawozdawczym podczas 66 spotkań z przedstawicielami instytucji działających na rzecz rodziny i dziecka omówiono sytuację dotyczącą wychowanków umieszczonych w pieczy zastępczej.

W okresie sprawozdawczym dokonano 178 ocen sytuacji dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.

W przypadku dzieci w wieku do 3 lat oceny sytuacji dziecka dokonuje się nie rzadziej niż raz na 3 miesiące. W przypadku dzieci starszych oceny dokonuje się nie rzadziej niż raz na 6 miesięcy.

Wniosek: Zadanie zrealizowano.

WNIOSKI KOŃCOWE

Zadania założone w 3-Letnim Powiatowym Programie Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Nowotomyskim na lata 2025-2027, zostały zrealizowane w 2025 roku. Jednak jest to proces długoletni i wymaga kontynuacji działań przez kolejne lata.

W celu pozyskania kandydatów do pełnienia funkcji rodzinnej pieczy zastępczej i rodzin pomocowych bardzo istotna jest zmiana postrzegania systemu pieczy zastępczej wśród mieszkańców powiatu nowotomyskiego m.in. poprzez promocję rodzicielstwa zastępczego, pokazanie pozytywnego wizerunku rodzin zastępczych oraz korzyści płynących z pełnienia ww. funkcji. Istotne jest również uświadomienie społeczności lokalnej postrzegania rodzin zastępczych jako „wspierających” system pomocy rodzinie przeżywającej trudności opiekuńczo-wychowawcze.

W celu zwiększenia wsparcia dla rodzin zastępczych oraz dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych jak i dzieci biologicznych rodziców zastępczych należy rozważyć zwiększenie liczby godzin pracy psychologa w Zespole ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej. Zatrudnienie psychologa na cały etat usprawniłoby również proces kwalifikacji kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.

Wskazuje się na konieczność wzmocnienia współpracy z podmiotami działającymi na rzecz rodziny, w szczególności poprzez organizację spotkań zespołów specjalistów w celu opracowania spójnych i adekwatnych planów pomocy dla dzieci i ich rodzin, co może przyczynić się do ograniczenia liczby dzieci kierowanych do pieczy zastępczej.

Ponadto zasadne jest podejmowanie działań zmierzających do zwiększenia świadomości społeczności lokalnej w zakresie wartości rodzinnych, w tym realizacja inicjatyw profilaktycznych i promujących wartości rodzinne.

/-/ Alicja Łuszczak-Kubiak
(podpis elektroniczny)

DYREKTOR

Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
w Nowy Tomyślu

Nowy Tomyśl, dnia 14 kwietnia 2026 r.